

[Finansministeren]

Lovens varighed er foreslået til 1 år og 6 måneder fra 1. juli 1993 til 31. december 1994.

Bloktilskuddet i 1993 er fastsat med udgangspunkt i de statslige udgifter på området, således som de er opført på finansloven for 1993. De samlede statslige udgifter til tilskud og sociale refusionstilskud til Færøerne vil derfor svare til det beløb, der på finansloven for 1993 er afsat til de pågældende områder eller i alt 809,9 mio. kr.

For 1994 fastsættes tilskuddet ligeledes med udgangspunkt i de budgetterede statslige udgifter i 1993. Udgiften i 1994 udgør 809,9 mio. kr. i 1993-pris- og lønniveau.

Tilskuddet reguleres i 1994 med en procent, der svarer til den gennemsnitlige pris- og lønregulering på statens driftsbudget for det pågældende år.

Det er endvidere aftalt med Færøernes landsstyre, at der nedsættes et dansk-færøsk embedsmandsudvalg, der skal gennemføre et udredningsarbejde med henblik på, at der med virkning fra 1. januar 1995 kan iværksættes en ny ordning for bloktilskuddet til Færøernes hjemmestyre. Ved fastlæggelsen af niveauet for bloktilskuddet fra 1995 skal der bl.a. tages udgangspunkt i de endelige opgørelser af de sociale refusionsbeløb, der er udbetalt til Færøerne i 1992 og 1993. Endvidere skal tilskuddet kunne korrigeres for udgifter, der påføres den danske stat som følge af lovgivning i Lagtinget.

Med disse bemærkninger, og idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje Ting.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg tillader mig hermed at fremsætte:

Forslag til lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik.

(Lovforslag nr. L 272).

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med de samtidigt fremsatte forslag om en orlovsreform og ændring af reglerne i arbejdsløshedsforsikringsloven. Disse lovforslag udgør regeringens udspil til en reform af arbejdsmarkedet.

I Danmark slås vi med et alvorligt problem:

Vi har på den ene side mange mennesker, der bliver nedslidt af for meget arbejde. Mennesker, som, når arbejdsdagen er omme, hverken har tid eller kræfter til familie og børn. Og det store arbejdspress efterlader ikke megen tid til efteruddannelse.

På den anden side har vi en stor gruppe af ledige – lige nu omkring 341.000 – der er ramt af ikke at have et job.

Endelig er der masser af vigtige opgaver, der venter på at blive løst.

Dette er forhold, som ingen kan være tjent med.

Umiddelbart ligger løsningen lige for. Lad dem i arbejde få et pusterum. Giv de ledige en chance på arbejdsmarkedet og løs de mange opgaver, der ligger og venter. Det kan både være på traditionelle områder som børnepasning og pleje og omsorg af syge og ældre, men også på nye felter som f.eks. miljø, kultur og boligområdet.

Alle vil blive mere tilfredse. Forældrene vil få tid til at være sammen med deres børn. De ældre vil få en bedre alderdom, og mange samfundsnyttige opgaver vil blive løst til gavn og glæde for os alle.

Der er i årenes løb forsøgt meget for at få flere i arbejde, men den fortsat høje arbejdsløshed taler sit tydelige sprog. Den nuværende indsats fungerer ikke tilfredsstillende. De ledige får for lidt ud af ordningerne, fordi indsatsen er for ufleksibel og kommer for sent i ledighedsforløbet; den er ikke indrettet efter de lediges ønsker og behov. Det er nødvendigt med nyorientering af arbejdsmarkedspolitikken. Der må gennemføres en modernisering af de hidtil kendte metoder og redskaber i den arbejdsmarkedspolitiske indsats.

Signalerne er tydelige nok og peger frem imod den fremlagte reform af hele arbejdsmarkedspolitikken, som giver bedre tilbud om job og uddannelse og gør det nemmere for alle at gå på orlov.

Regeringen fremlægger derfor et samlet udspil (jf. de samtidig fremsatte forslag),

- som giver de ledige klare rettigheder og pligter,

- som giver flere individuelle valgmuligheder,
- som giver de regionale myndigheder mulighed for at imødekomme både de lediges individuelle ønsker og behov samt det lokale arbejdsmarkeds behov,
- som åbner mulighed for tidligere og bedre tilbud især for de svageste ledige,
- som ikke tager initiativlysten fra de ledige,
- som forbedrer de beskæftigedes muligheder for orlov og dermed også giver øget jobcirkulation, og

[Arbejdsministeren]

– som giver begge forældre bedre muligheder for børnepasningsorlov.

Forslaget vil kort sagt give et arbejdsmarked med større smidighed, mere rotation og øget dynamik. Samtidig vil forslaget sikre, at ingen ledige stilles ringere end i dag.

I ledighedsperioder skal folk opbygges – ikke nedbrydes.

En aktiv arbejdsmarkedspolitik

I lovforslaget om en aktiv arbejdsmarkedspolitik samles lov om arbejdstilbud til ledige og reglerne om arbejdsformidling m.v. fra lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring. Reglerne om den ordinære formidlingsvirksomhed opretholdes stort set uændret. Herudover indarbejdes redskaberne fra lov om kommunal beskæftigelsesindsats.

Tilbud til de dagpengeberettigede ledige

Hovedvægten i indsatsen skal drejes fra passiv forsørgelse til en aktiv indsats, som skal bringe de ledige i arbejde. Et decentralt og fleksibelt system.

Udgangspunktet er et nyt dagpenge- og tilbudssystem opdelt i 2 perioder, som hver kan forlænges med 2 orlovsperioder a 1 års varighed. Der henvises til de samtidig fremsatte lovforslag om lov om ændring af arbejdsløshedsforsikring m.v. samt lov om orlov.

Første delperiode varer 4 år. Her får den ledige flere valgmuligheder og et større ansvar for sin egen situation, end det hidtil har været tilfældet. Målsætningen er at få den ledige tilbage i arbejde så hurtigt som muligt. Samtidig vil der i denne periode være langt bedre muligheder for at gøre en særlig indsats for de svageste grupper, som måske ikke selv kan udnytte de muligheder, der er.

Lykkes det alligevel ikke at komme i arbejde i den første delperiode, kan den ledige fortsætte i anden delperiode, som er på 3 år. Ledige i denne periode har generelt noget sværere ved at komme tilbage på arbejdsmarkedet. Det skal derfor tilstræbes, at der i delperiode 2 gives så omfattende tilbud som muligt. Og den ledige sikres mindst lige så høj aktivitet som i det hidtidige system.

Har den ledige efter 7 år fortsat ikke fået et job på det almindelige arbejdsmarked, bliver det kommunernes opgave at sikre, at den ledige holdes i gang.

*Delperiode 1**– Pligter og rettigheder*

I første delperiode har alle ledige ret til 12 måneders jobtræning eller uddannelse efter en klippekortsmodel. Den ledige skal have påbegyndt forløbet senest efter 2 års ledighed, idet det dog er målsætningen, at tilbudene i gennemsnit skal gives efter 12-15 måneders ledighed.

Der er efter 5 måneders ledighed ret til 2½ års etableringsydelse med 50 pct.s dagpenge og efter 12 måneders ledighed ret til 1 års selv-funden jobtræning.

Efter orlovsforslaget har ledige ret til 1 års uddannelse med 80 pct.s dagpenge fra første ledighedsdag.

Desuden er der ret til i 1 år at modtage en ydelse på 80 pct. af dagpengesatsen med samtidig ret til fradragsfrit at tjene op til 27.500 kr. gennem småjob ved siden af. Der sikres herved mulighed for en samlet indkomst, der mindst svarer til hidtidige dagpenge.

Sammensætningen mellem jobtræning og uddannelse aftales som led i en individuel handlingsplan, som alle ledige får ret til at få udarbejdet. Planen skal udarbejdes eller revideres forud for afgivelsen af tilbud.

Der er pligt til at modtage et beskæftigelses- eller jobtræningstilbud, mens uddannelse som hovedregel er frivillig.

– Yderligere tilbud

Ud over mulighederne for at give tilbud ifølge minimumsrettighederne tildeles de regionale arbejdsmarkedsråd betydelige frie midler, der kan anvendes til tilbud givet efter mere individuelle vurderinger i lokalområdet.

De nærmere betingelser herfor skal fastsættes med udgangspunkt i en overordnet regional plan dels for i størst mulig udstrækning at kunne forebygge lokale flaskehalse på arbejdsmarkedet, dels for at gøre en ekstra indsats i forhold til grupper, som lokalt vurderes som særligt udsatte.

De frie midler kan anvendes til en fremrykket indsats for de ledige og kan bestå af op til 2 års uddannelse og op til 2 års jobtræning.

Midlerne skal også sikre de svage grupper. De svage grupper skal have tilbud af mindst samme kvalitet og tidligere end i det nuværende system.

[Arbejdsministeren]

De frie midler kan også anvendes til fremme af rotationsaftaler og uddannelsesplanlægning i virksomhederne og til køb af uddannelsespladser i forbindelse med sådanne aftaler. Der er i princippet fri adgang til at kombinere orlov med løntilskud i virksomhederne. Der er dog ikke krav om ansættelse af erstatningsarbejdskraft i forbindelse med orlov for ansatte.

De frie muligheder for at kombinere de forskellige tilbud til ledige og orlov til beskæftigede sikrer en høj genbeskæftigelseseffekt og langt flere løntilskudsjob i den private sektor, end det hidtil har været muligt at skaffe.

Forslaget vil muliggøre en fremrykning af indsatsen i forhold til i dag. Den tidlige indsats skal især rettes mod de ledige, der har risiko for at blive langtidsledige.

Delperiode 2

Delperiode 2 varer 3 år. Perioden erstatter det hidtidige andet arbejdstilbud og den efterfølgende 2½ års dagpengeperiode. I periode 2 kan man ligesom i periode 1 få uddannelsesorlov på 1 år på 80 pct.-satsen.

Det er målsætningen, at de ledige i delperiode 2 får så omfattende tilbud som muligt inden for den givne økonomiske ramme. Således skal det tilstræbes, at de ledige får tilbud på fuld tid, og i det omfang det ikke er muligt at tilvejebringe fuldtidstilbud til alle, skal de ledige så vidt muligt have tilbud om i gennemsnit 20 timers beskæftigelse pr. uge. Det skal således sikres, at den ledige får en aktivitet, der mindst svarer til et arbejdstilbud efter den nugældende ordning.

Mulighederne for ledige kan være:

- Tilbudt eller selvfunden beskæftigelse i op til 3 år på nye beskæftigelsesområder og i særlige job i såvel den offentlige som den private sektor m.v.
- Selvfunden jobtræning på det ordinære arbejdsmarked med løntilskud.
- Som en valgmulighed for den enkelte kan der også være tale om en ydelse på 80 pct.s dagpenge med ret til fradragsfrit at tjene op til 27.500 kr. årligt ved selvfunden ustøttet arbejde såvel på det ordinære arbejdsmarked som i foreninger, kulturelle institutioner m.v.

Redskaber

De redskaber, der hidtil har været beskrevet

i lov om kommunal beskæftigelsesindsats, er flyttet over i den ny lov. Denne giver hermed et samlet billede af de redskaber, der er til rådighed for (amts)kommunerne og arbejdsformidlingen. Da redskaberne generelt er formuleret mere rummeligt, vil kommunerne altovervejende have mindst samme muligheder som efter den kommunale beskæftigelseslov.

De redskaber, der er til rådighed, er jobtræning, uddannelse, etableringsydelse samt særligt tilrettelagte jobtræningsforløb. Det nye består først og fremmest i, at de kan kombineres og afgives meget mere fleksibelt end hidtil.

Der introduceres dog et nyt redskab til brug for det nye arbejdsmarked: særligt tilrettelagte jobtræningsforløb. Redskabet er rettet mod den gruppe af ledige, som kun vanskeligt vil kunne opnå beskæftigelse på normale vilkår på det almindelige arbejdsmarked. De særlige jobtræningsforløb tænkes tilrettelagt således, at en række samfundsnyttige opgaver kan varetages. I den offentlige sektor er det især inden for børne- og ældreområdet oplagt at etablere øremærkede job. Herunder kan der være tale om service, arbejde inden for folkeoplysning, boligområdet, teater m.v. Jobtræningsforløbene kan også tilrettelægges hos foreninger m.v., som har behov for at få udført serviceopgaver.

Industriministeren vil senere fremsætte forslag til en samlet iværksætterreform. Forslaget vil bl.a. indeholde regler om tilskud til rådgivning og uddannelse under forudsætning af en godkendt forretningsplan m.v.

Med disse bemærkninger skal jeg på regeringens vegne anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg tillader mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om orlov.

(Lovforslag nr. L 273).

Lovforslaget er led i den samlede reform af den arbejdsmarkedspolitiske indsats.

Lovforslagets formål er at lette adgangen til orlov. I forhold til de eksisterende regler om forældreorlov og orlov til uddannelse etableres et nyt regelsæt, hvorefter væsentlig flere har mulighed for at benytte ordningerne. Endvidere indføres mulighed for orlov til sabbat til valgfri formål for beskæftigede.